

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ ТА ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРКАСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ВСЕУКРАЇНСЬКА СПІЛКА ВЧЕНИХ-ЕКОНОМІСТІВ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ «ПРОФ. Д.-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ», М. БУРГАС, БОЛГАРІЯ
ЧЕМСТОХОВСЬКИЙ ПОДІЛІСТІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, М. ЧЕМСТОХОВА, ПОЛЬЩА

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ
СИСТЕМИ УКРАЇНИ»**

*Матеріали XIV міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених, аспірантів і студентів*

2-3 листопада 2017 року

Черкаси, ЧДТУ, 2017

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

УДК 336 (477) (063)
ББК 65.261я431
А 43

Актуальні проблеми фінансової системи України // Матеріали XIV міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів і студентів. Черкаський державний технологічний університет, 2 - 3 листопада 2017 року. - Черкаси : ФОП «Чабаненко Ю.А.», 2017. - 154 с.

Основною метою конференції є вирішення актуальних проблем та вдосконалення фінансової системи України, грошово-кредитних механізмів регулювання економіки, управління фінансово - економічним потенціалом суб'єктів господарювання, розвитку банківської системи та інших актуальних проблем економічної науки.

Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету: Григор О.О. – к.н.д., держ.упр., доцент, ректор Черкаського державного технологічного університету.

Заступник голови: Демиденко В.В. – к.е.н., доцент, декан факультету економіки та управління.

Члени оргкомітету:

Харенко Т.І. – заступник директора Департаменту фінансової політики Черкаської міської ради.

Данилевський В.В. – начальник управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації.

Гончаренко І.Г. – д.н.д., держ.упр., професор, завідувач кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету.

Березіна О.Ю. – к.е.н., професор кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету.

Петковська Л.О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та бізнесу Черкаського державного технологічного університету.

Кенівський О.В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри управління персоналом і маркетингу, академік Академії економічних наук України, голова Всеукраїнської спілки вчених-економістів, віце-президент з економічної стратегії Українського Національного Комітету Міжнародної Торгової Палати, член Міжнародної комісії з оподаткування Міжнародної Торгової Палати (Париж).

Покатаєва О.В. – д.е.н., професор, проректор Класичного приватного університету, м. Запоріжжя

Mihaylov Iv.M. – PhD, Assoc. Prof in Department of Economics and Management of University «Prof. Dr. Assen Zlatarov» (Burgas, Bulgaria).

Dorota Jelonek – PhD, Czestochowa University of Technology, Department of Management (Czestochowa, Poland).

Wadim Strielkowski - Ph.D., associate professor at Charles University, Prague, Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences Charles University in Prague, Prague (Czech Republic)

Голова секретаріату: Березіна Леся Віталіївна – к.е.н., доцент кафедри фінансів Черкаського державного технологічного університету.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є безпідрядними. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

2
2-3 листопада 2017 р., м. Черкаси

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

СЕКЦІЯ 1. Розвиток фінансового ринку в умовах глобалізації.

Berezina O.Yu. – PhD, Associate Professor of Finance Department

Cherkasy State Technological University

THE OPPORTUNITIES OF INSTITUTIONAL PARTNERSHIP IN FINANCIAL SPHERE: PERSPECTIVES FOR UKRAINE

To assess the opportunities and prospects of consolidated bank and insurance business in Ukraine the experience of Western Europe is the most relevant, so that these countries can serve as an example of financial market of Ukraine. Ukrainian financial institutions have attempted to consolidate the banking and insurance business, and there are even financial groups that form the consolidated banking and insurance business architecture and profitability and market share of innovation that continues to grow, yet not the significantly influenced architecture of the financial market of Ukraine. This situation is the result of a slight development of the insurance market and benefit of the banks in short-term deposits, which is the only evidence of a favorable environment for bank insurance. All these measures are taken so that at the positive market conditions and changes be prepared, take advantage of this and take a leading position in the consolidated bank and insurance business architecture of Ukraine.

Type of consolidation models of the banking and insurance business, characterized by the consolidation at the level of institutions includes the joint venture model, strategic model of creating of a new institution, model of shares exchange of financial institutions or the creation of financial conglomerate, as well as a strategic alliance. Each of these models can have own modifications, the symbiosis or simultaneous use of several models are also possible. The concept of a joint venture envisages the creation of new financial institutions often, insurance companies, based on equal contributions of capital existing banking and insurance institutions. Established institution operates under a joint brand and sells insurance through bank branches. The main advantages of this model: the possibility of the bank's new necessary experience, the implementation of a successful business project with a share in the profits of the new institutions, the relative safety of business, due to the availability of expertise in the insurance company - a partner financial support of partners required before the activity and limit the risk of losses because the risk is different between partners.

Models without capital basis have become very popular in Ukraine due to the need of insurance of a consumer credit, mortgage and when buying cars on credit. In these types of loans the insurance policy of at least the loan amount is required by banking institutions to provide credit, and because of the increasing cost of the insurance coverage, such as car insurance, due to the rapid development of

3
2-3 листопада 2017 р., м. Черкаси

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. Розвиток фінансового ринку в умовах глобалізації

- Berezina O.Yu.** The opportunities of institutional partnership in financial sphere: perspectives for Ukraine
Серватинська І.М. Макроекономічні передумови формування фінансів домугосподарства
Базіль А.О. Економічна безпека України та проблеми її забезпечення
Гаріст А.П. Розвиток сучасної фінансової політики
Голіши В.М. Аналіз сучасного стану макроекономічної безпеки України
Дмитренко І. А. Сучасний стан валового внутрішнього продукту та його взаємозв'язок з макроекономічними показниками
Іванова Л.Р. Фінансування діяльності вузів I-II рівнів акредитації в умовах реформування системи вищої освіти в Україні
Решетник А.В. Особливості управління фінансовими ризиками
Бережна Л.В., Кащурук Т.Г. Напрями вдосконалення реалізації інвестиційних проектів міжнародних фінансових організацій в Україні
Біндич Г.М. Ефекти впливу процесів глобалізації на систему державного бюджетування в Україні
Шевченко А.М., Бабяк В.М. Консалтингові послуги в Україні: реалії сьогодення та перспективи із врахуванням європейських тенденцій розвитку
Гаро В.Ю. Міжнародні стандарти забезпечення фінансової безпеки держави
Лещенко В.В. Шляхи поглиблення співпраці України з міжнародними фінансовими організаціями
Дорошенко Я.О. Сутність криптовалют та перспективи їх розвитку
Дорошенко Я.О., Кульбашна А.Р. Аналіз стану грошової маси в Україні
Мороз В., Науменко А. Вплив пенсійної реформи на соціальну безпеку суспільства

СЕКЦІЯ 2. Бюджетно-фінансова автономія в умовах децентралізації

- Ткаченко Ю.В.** Глобальне партнерство як основа досягнення сталого розвитку територій
Соколов Л.О. Фінансування освіти в умовах формування соціально-орієнтованої економіки
Кульбашна А.Р. Вплив децентралізації на посилення платоспроможності місцевих бюджетів

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

СЕКЦІЯ 3. Сучасні механізми фінансового менеджменту

5	Вакуліна Ю.В.	Зростання продуктивності як основа фінансової стабільності підприємства	66
3	Бакалінська А. О.	Оптимізація фінансових ресурсів підприємства	69
5	Бігдан В.Г.	Фінансово-кредитне забезпечення господарської діяльності підприємства	72
10	Глушко О.А.	Фінансове планування та контролінг діяльності підприємства	75
12	Гучер Н. О.	Особливості фінансового менеджменту малого бізнесу	77
16	Лушпай В.В.	Результати фінансово-господарської діяльності підприємств Черкаської області	80
19	Нижник І.В.	Розробка фінансової стратегії економічного розвитку підприємства	82
23	Осколкова Н. В.	Фінансова стійкість торговельного підприємства: сущність та шляхи забезпечення	86
25	Очеретяна А.С.	Механізм фінансового забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів в Україні	89
28	Сидоренко Л. В.	Управління оборотними коштами підприємства	94
33	Соколан Л.В.	Фінансовий менеджмент фармацевтичних підприємств	96
36	Гридинєва Е. В.	Фінансова стійкість підприємства: теоретичні та практичні аспекти	99
39	Ярошенко В.І.	Фінансова криза на підприємствах та способи її протидії	101
40	Мороз Ю.А.	Оцінка фінансових ризиків на сільськогосподарському підприємстві	106

СЕКЦІЯ 4. Діяльність суб'єктів грошово-кредитного ринку в умовах трансформації

42	Дудченко Н.В.	Зарубіжний досвід та тенденції національного розвитку недержавних пенсійних фондів	110
45	Радкевич А.А.	Нормативно-правове забезпечення діяльності товарних бірж в Україні	114
48			
53			

СЕКЦІЯ 5. Розвиток банківських систем світу в умовах глобалізації фінансових ринків

58			
60			
62			
	Назарчук Б.Є.	Особливості впровадження системи БАЗЕЛЬ III	117
	Голік І.Ю.	Фінансовий лізинг в агропромисловому комплексі	120
	Березіна О.Ю., Веклич К.О.	Капіталізація державних банків в умовах кризи: кейс АТ «Ощадбанк»	124

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

technology, technology – related society and increasing prosperity of citizens of Ukraine.

The most affordable model of bank and insurance company integration is considered to be an interaction through partnerships (63%), which is consistent with the modern concept of marketing partnerships [1].

Various forms of partnership between banks and insurance companies can be described by the next levels. The first is the insurance of financial risks the bank's clients in transactions related to the activities of the Bank (the life of the borrower, mortgages, loans, leasing, factoring, etc.); the second is selling standard insurance policies through the branch network of banks ("green card" insurance of civil liability of vehicle owners), through the so-called bank window when the bank receives commission and sometimes a share of the profits; the third is the inclusion of bank insurance products (plastic card of health insurance for individuals traveling abroad); the customer always has a choice: it can use simple or complex services and are able to buy two services separately; the fourth is a part of insurance companies with banks with a single program associated with complex customer services, investment and other projects; the fifth is the opening of the insurance company at the bank.

In recent years, foreign insurers have promising and popular choices of banking and insurance cooperation are joint projects in the field of integrated financial services clients. For many reasons, such as increasing competitiveness and gain significant market share, financial supermarket model is the most viable option of cooperation.

Creating a financial supermarket is a form of improving liquidity management, as the company gets an opportunity to diversify both borrowed funds and resources available in terms and industries, and effectively manage cost of funds attracted and placed. In addition, because different areas of financial services have various risks, work in several sectors of the financial market reduces the overall risk of a financial institution. The entry of banks into the insurance business generates a number of new phenomena: the aggravation of competition, which is beneficial to customers both in terms of price competition and to improve service; based on the new and additional for a product banks can more closely "tied" to their clientele. This cooperation objectively requires not only mutual loyalty, but also a certain level of goodwill and partnership. It should be taken into account that banking products are in strong demand, which is higher than for insurance and therefore the efficiency of the direct contact with the client through banks increases significantly.

Insurance companies are mostly focused on one channel. This is the bank channel and it's used in part of the security collateral, such as property or land transport. But it is not the only channel in the portfolios of insurance companies. Some companies focus on sales agency. Also insurers focus attention on their own branch network, despite the fact that they have to pay higher price for administrative costs, and it is difficult to be profitably. In our opinion, the most successful multi-

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

channel strategy, that on the same time is the scheme with several channels in the company that working successfully and complementally and is able to replace each other. This is strategy of banks, dealers or importers cooperation with the insurance company. In this case car dealers and importers are independent agents. Besides, work of own agent network of insurance companies is very important. Herewith agencies and the insurer's subsidiaries are not allocated to the independent channel. Basically they work as moderators of the other channels and have then independent function only in case of direct sales to corporate customers or cross-sell to particular categories of customers.

Scientists predict in the near future (a year or two) that a share sale of insurance products through banking network will grow [1-3]. Among the factors that stimulate the development of a bank insurance growth are consumer lending, development of new products and bank and insurance development of information technology.

At the present stage mutual investments in the capital are important to the growth of capitalization for the organization of the banking and financial holding company. The advantages of these associations are: better customer satisfaction with services; profits increase by expanding the customer base, introducing new products, commission revenues and reduced costs; perhaps more accurate marketing analysis of future needs of customers; most effective way of advertising and PR-campaign.

References:

1. Berezina, O. Y. & Tkachenko, Yu. V. (2017). Global partnership in the sustainable development paradigm: education, technology, innovation : monograph. Cherkassy state technological University. Cherkassy, 524.
2. Fedor M. (2015) Bancassurance nad Sekwaną i Loarą, "Gazeta Ubezpieczeniowa". Vol 9.
3. Kociemska H. (2015). Usługa Bancassurance dla jednostek samorządu terytorialnego. Warszawa: "CeDeWu". pp. 106-107.

Серватинська І.М. – к.е.н., ст. викладач

Черкаський державний технологічний університет

МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСІВ
ДОМОГОСПОДАРСТВ

Фінанси домогосподарств є важливим показником рівня життя громадян і сімей України, очевидно, що економічна, політична криза позначилася не найкращим чином на основних макроекономічних показниках, які є передумовою формування фінансів домогосподарств.

Проаналізуємо динаміку основних макроекономічних показників України,

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

табл. 1.

Таблиця 1
Співставлення основних макроекономічних показників, доходів і витрат населення України за 2012-2016 рр., млн. грн.

Показник	Роки				
	2012	2013	2014	2015	2016
ВВП номінальний	1404669	1465198	1586915	1988544	2383182
ВВП реальний	1141055	1140750	1066001	961821	-
ВВП на душу населення, грн.	32 480	33 965	36 904	46 413	55 848
Інфляція, %	99,8	100,5	124,9	143,3	112,4
Індекс споживчих цін, %	100,6	99,7	112,1	148,7	113,9
Індекс реальної заробітної плати	111	106,7	86,4	90,1	111,6
Доходи населення України	1457864	1547873	1516768	1743979	2002383
Витрати та заощадження населення України	1457864	1548733	1516768	1735858	2002383

Джерело: складено автором на основі даних Державної служби статистики [1].

ВВП в Україні, упродовж 2012 – 2016 рр. систематично зростав, однак темпи такого зростання кожного року різні, визначати середньорічний темп зростання ВВП не доцільно, оскільки досліджуваний період характеризується кризовими явищами в економіці, можна констатувати, що номінальний ВВП з 2012 по 2016 рр. збільшився на 978513 млн. грн. або 70 %.

Найбільші темпи зростання номінального ВВП спостерігаються в 2014-2016 рр. зростання подекуди досягало 25 % (2015/2014 рр.), такі відхилення не варто приймати за показник, який характеризує позитивну тенденцію в економіці, фахівці, в даному випадку, наголошують на необхідності врахування реального ВВП, який демонструє загальний обсяг виробництва та вимірюється в постійних (незмінних, базових) цінах, тобто на величину цього показника впливає лише зміна обсягів виробництва [1]. Таким чином, реальний ВВП за 2015/2014 рр. зменшився на 104180 млн. грн. або на 10 % проти 25 % зростання за номінальним значенням. Таке відхилення між показниками номінального і реального ВВП свідчить про інфляційні процеси в економіці, зокрема, зростання цін на товари та послуги з одночасним скороченням споживання та обсягів виробництва. Так, упродовж 2014-2015 рр., індекс фізичного обсягу ВВП не досягав і 100 % та становив 98,8 % і 89,1% відповідно, а дефлятор ВВП становив у 2014 р. 148,9 %, а у 2015 р. – 206,7 %. Тобто, обсяг виробництва в реальному секторі економіки упродовж 2014-2015 рр. не досягнув 2010 р., а ціни по відношенню до 2010 р. зросли на 50% та 106,7% відповідно.

Згідно з даними табл. 1, середньорічний темп зростання інфляції за 2012 – 2016 рр. склав 4,5 %, найбільший темп інфляції припав на 2014 – 2015 рр. і становив 124,9 та 143,3 % відповідно. Зокрема, середньорічний темп зростання

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

індексу споживчих цін¹ за 2012 – 2016 рр. був практично співрозмірним із темпами зростання інфляції та становив 5,2 % [1].

Позитивним показником є перевищення середньорічних темпів зростання доходів населення за досліджуваний період (8,5 %) над темпами зростання індексу споживчих цін (5,2 %). Однак, якщо врахувати, що заробітна плата на 40 % формує дохід населення, то доцільно порівняти динаміку індексів інфляції та реальної заробітної плати для того щоб з'ясувати тенденції їх співставленості упродовж 2012-2016 рр., рис. 1. [2].

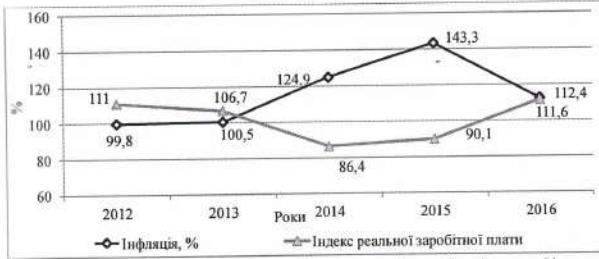

Рис. 1. Динаміка індексів інфляції та реальної заробітної плати, %

Динаміка інфляції до 2013 р. мала стабільний характер та відповідала середньоєвропейським показникам, однак, упродовж 2013-2014 рр., у зв'язку із економічною та політичною кризою, інфляція стала зростати і досягла свого піку в 2015 р. – 143,3 %, упродовж 2015 – 2016 рр. динаміка стала знижуватися та за підсумком 2016 р. інфляція склала 112,4 %, та все ж передбільше середнє значення показника серед країн-членів ЄС (101,8 %). Принагідно зазначити, що інфляція з 2013 р. почала зростати з одночасним спадом індексу реальної заробітної плати – це привело до зниження купівельної спроможності населення, зменшення обсягів виробництва, занепінення заощаджень тощо.

Проаналізувавши макроекономічні передумови формування фінансів домогосподарств з'ясовано, що вони були не найсприятливішими.

Ознайомимося із структурою сукупних ресурсів домогосподарств² за 2012-

¹ У «Методологічних положеннях щодо організації статистичного спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги) і розрахунки індексів споживчих цін: затверджені наказом Держстату від 01.07.2013 № 190 (з змінами, затвердженими наказами Держстату від 28.11.2014 № 371 та від 05.11.2015 № 315)» пояснюється, що індекс споживчих цін (далі – ІСЦ) характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, які купують населення для неміробітничого споживання. Він є показником зміни вартості фіксованого набору споживчих товарів та послуг у поточному періоді порівняно з базисним.

² У методологічному коментарі статистичного зборника «Витрати і ресурси домогосподарств України» Державної служби статистики України пояснюється, що сукупні ресурси домогосподарств складаються із загальних доходів, використаних заощадження, приrostу в обстежуваному періоді позик, кредитів, боргів,

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

2016 pp., табл. 2. [3].

**Структура сукупних ресурсів домогосподарств України
у 2012 – 2016 pp., %**

Показник	Роки				
	2012	2013	2014	2015	2016
Грошові доходи	91,6	91,4	91,2	89,4	84,1
оплата праці	50,9	50,8	48,8	47,2	46,4
доходи від підприємницької діяльності та самозанятьості	4,1	4,0	5,2	5,5	5,1
доходи від продажу с/г продукції	2,9	2,8	3,2	3,4	2,7
доходи від власності (дивіденди від акцій та ін. цінних паперів, видоточки по лікарях, оренда)	*	*	*	*	1,1
пенсії, стипендії, допомоги та субсидії, надані готівкою	27,1	27,2	27,0	25,2	21,6
грошова допомога від родичів, інших осіб та інші грошові доходи	6,6	6,6	7,0	8,1	7,2
Вартість спожитої продукції, отриманої з особистого підсобного господарства та від самозаготівлі	3,6	3,8	4,6	5,1	5,2
Пільги та субсидії безготівкові на оплату житлово-комунальних послуг, електроенергії та палива	0,5	0,5	0,4	1,3	7,5
Пільги безготівкові на оплату товарів та послуг з охорони здоров'я, туристичних послуг, путівок на базі відпочинку тощо, на оплату послуг транспорту, звязку	0,5	0,5	0,4	0,4	0,2
Інші надходження	3,8	3,8	3,4	3,8	2,9

Отже, структура сукупних ресурсів домогосподарств України за 2012 – 2016 рр. переважно формується з грошових доходів 84-92 %, з яких більша частика належить оплаті праці 46-51 %, а 22-27 % – це соціальні виплати, зокрема пенсії, стипендії, допомоги і субсидії. Решта 15 % сукупних ресурсів розподіляється між пільгами та субсидіями на оплату житлово-комунальних послуг 0,4 – 7,5 %, вартістю спожитої продукції 4 – 5 %, безготівковими пільгами на оплату товарів та послуг 0,2 – 0,5 %, а також іншими надходженнями 3 – 4 %, табл. 2.

Аналіз динаміки структури сукупних ресурсів домогосподарств показав, що упродовж 2012 – 2016 рр. грошові доходи домогосподарств щороку зменшувалися за 2012 – 2014 рр. в середньому на 0,2 %, а з 2014 по 2016 рр. на 3,6 %. Зокрема, оплата праці зменшилася у структурі з 51 % у 2012 р. до 46 % у 2016 р., затомість доходи від підприємницької діяльності та самозанятьості зросли з 4 % у 2012 р. до 5 – 5,5 % у 2015-2016 рр.

Отже, можна зробити висновок, що у зв'язку із економічною та політичною кризою в країні упродовж 2014-2016 рр. оплата праці

узятих домогосподарством, а також повернених домогосподарству боргів. Цей показник відображає потенційні ресурси домогосподарства, отримані в обстежуваному періоді, незалежно від джерел їх надходження [1-1].

XIV міжнародна науково-практична конференція
молодих вчених, аспірантів і студентів
«Актуальні проблеми фінансової системи України»

домогосподарств скоротилася, що призвело, з одного боку, до пожавлення самозайнності та підприємницької діяльності, а з іншого – до економії деяких споживчих витрат.

Також у структурі сукупних ресурсів домогосподарств, спостерігається суттєве зростання обсягів пільг та субсидій на оплату житлово-комунальних послуг, електроенергії та палива, відтак, за 2012 – 2016 рр. зростання становило 7 %, лише упродовж 2015 – 2016 рр. пільги та субсидії збільшилися з 1,3% до 7,5%. Причини зростання частки пільг і субсидій у структурі сукупних ресурсів домогосподарств пов'язані із підвищенням тарифів на газ, електроенергію та житлово-комунальні послуги відповідно до ринкової ціни на ресурси. Так, станом на грудень 2016 р. 6,5 млн. домогосподарств отримали субсидії – це 43 % (15,03 млн.) від загальної кількості домогосподарств України [1].

Сукупні витрати домогосподарств на 90-94 % складаються з споживчих сукупних витрат (46-52 % – витрати на продукти харчування, безалкогольні напої, 36-45 % – непродовольчі товари та послуги) та на 6-10 % з неспоживчих витрат (одяг і взуття, охорону здоров'я, транспорт) [3].

Таким чином, на фінансах домогосподарств суттєво позначається макроекономічна ситуація в країні. З'ясовано, що у кризові 2014-2015 рр. основні державні стандарти не відповідали потребам домогосподарств. У зв'язку із чим спостерігається зниження купівельної спроможності, економія ресурсів домогосподарств. Також з'ясовано, що у формуванні сукупних ресурсів домогосподарств значна частика належить соціальним виплатам (25-30 %), суттєво зросла частка пільг і субсидій на оплату житлово-комунальних послуг. Переважна частина сукупних витрат домогосподарств спрямовується на харчування. Зменилися витрати на відпочинок і дозвілля.

Для підвищення фінансів домогосподарств вважаємо за необхідне вжити заходів із забезпечення фінансової стійкості. Для цього необхідно накопичувати заощадження у різних видах фінансових активів з метою диверсифікації ризиків. На державному рівні необхідно забезпечити повернення довіри громадян до банківської системи, здійснювати контроль над адресністю соціальних виплат; сприяти розвитку фондового ринку тощо.

Література:

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
2. Статистичний збірник України «Праця України» (2012-2016 рр.). – Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
3. Статистичний збірник «Витрати і ресурси домогосподарств України» [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України. – Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство». – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. – Назва з екрана.